

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 52036

(13) A

(51) 6 E21F1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЗМЕНШЕННЯ АЕРОДИНАМІЧНОГО ОПОРУ ГІРНИЧОЇ ВИРОБКИ

1

2

(21) 2002010445

(22) 17 01 2002

(24) 16 12 2002

(46) 16 12 2002, Бюл. № 12, 2002 р.

(72) Сопільняк Юрій Іларіонович

(73) Сопільняк Юрій Іларіонович

(57) 1 Спосіб зменшення аеродинамічного опору
прничої виробки, закріпленої рамним кріпленням,
що включає облицювання (заповнення)міжрамного простору, який відрізняється тим, що
простір між ніжками рам, затяжкою і простором
виробки відокремлюють металевою сіткою, що
прикріплюють до кріплення, і заповнюють негорю-
чою твердіючою сумішшю невисокої міцності2 Спосіб за п. 1, який відрізняється тим, що між-
рамний простір покривлі облицьовують негорючи-
ми тонкостінними матеріалами

Припускаємий винахід має відношення до гір-
ничої промисловості і може бути використаний у
системах вентиляції шахт для зменшення аероди-
намічного опору гірничих виробок закріплених ра-
мним кріпленням

Відомий спосіб зменшення аеродинамічного
опору таких виробок шляхом їх розширення (збі-
льшення перетину) [1]

Також відомий спосіб зменшення аеродинамі-
чного опору виробок з рамним кріпленням внаслід-
ок зниження коефіцієнту аеродинамічного опору
шляхом застосування металевого арочного кріп-
лення зворотного вигину у комплексі з аеродина-
мічно-досконалими затяжками, або при установці
затяжки на полиці кріплення [2]

Недоліками цих способів є висока вартість і
трудомісткість робіт, значні витрати ручної праці
та часу, а при застосуванні металевого арочного
кріплення зворотного вигину - низький рівень зме-
ншення аеродинамічного опору (до 60%)

Найбільш близький по технічній сутності є
спосіб зменшений аеродинамічного опору внаслід-
ок зниження коефіцієнту аеродинамічного опору
виробки шляхом облицювання кріплення (обшивка
стінок виробки обшполами або дошками при дере-
в'яному кріпленні [3], облицювання (заповнення)
міжрамного простору при металевому кріпленні
копотим, або круглим лісом [4], облицювання по-
верхні виробки листовими полімерними матеріа-
лами [2] стор 85)

Недоліками цього способу є висока вартість
облицювальних матеріалів і робіт, висока вірогід-
ність пошкодження облицювальних полімерних

матеріалів у виробках з інтенсивним рухом транс-
порту та людей, підвищення пожежонебезпечності
виробки при застосуванні для облицювання лісних
матеріалів

В основу винаходу поставлена задача удоско-
налення способу зменшення аеродинамічного
опору гірничої виробки закріпленої рамним кріп-
ленням шляхом облицювання (заповнення) між-
рамного простору, у якому простір між ніжками
рам, затяжкою і простором виробки відокремлю-
ють металевою сіткою, внаслідок чого міжрамний
простір можливо заповнити негорючою твердію-
чою сумішшю невисокої міцності

Поставлена задача вирішується тим, що у
способі зменшення аеродинамічного опору гір-
ничої виробки згідно з винаходом передбачені на-
ступні відміни

- простір виробки між ніжками рам, затяжкою і
простором виробки (міжрамний простір) відокрем-
люють металевою сіткою, що прикріплена до кріп-
лення,

- міжрамний простір заповнюють негорючою
твердіючою сумішшю невисокої міцності

Спосіб пояснюється кресленням, де на фіг 1
зображений план виробки закріпленої рамним кріп-
ленням у місці виконання робіт по заявленому
способу, а на фіг 2 переріз виробки у місці вико-
нання робіт

Спосіб зменшення аеродинамічного опору гір-
ничої виробки, що закріплена рамним кріпленням
шляхом облицювання (заповнення) міжрамного
простору виконується таким чином

- розмотується металева сітка 1 і кріпиться

(13) A

(11) 52036

(19) UA

скріпками 2 до ніжок 3 кріплення 4,

- на 2-х - 3-х рамах виставляється легка пере-сувна опалубка 5 і насосом 6 (де немає енергії попатами і без опалубки) міжрамний простір між затяжкою 7 і сіткою 1 заповнюється завчасно заготовленою і доставленою у вагонетці 8 твердіючою сумішшю невисокої міцності 9,

- міжрамний простір покрівлі відокремлюється від простору виробки тонкостінними негорючими матеріалами 10

Після проведення робіт по пропонуємому способу виробка закріплена рамним кріпленням по аеродинамічній характеристиці стає близькою до виробок з гладкими стінками (закріплених бетоном), для котрих коефіцієнт аеродинамічного опору α згідно [1] стор 302 дорівнює $(3 - 7) \cdot 10^{-4} \text{ к м} \cdot \text{м}^4$, в той час як у виробках закріплених металевим рамним кріпленням α дорівнює $(19 - 23) \text{ к м} \cdot \text{м}^4$ [1] стор 303

Згідно [1] (формули 9.9, 9.1) аеродинамічний опір і депресія каптальних і підготовчих виробок прямо пропорційні коефіцієнту аеродинамічного опору виробок, а депресія шахти (статичний тиск вентиляторної установки) є сума депресій послідовно з'єднаних виробок, які входять до напрямку з максимальним значенням депресії

Згідно з [5] - витрати електроенергії вентиляторними установками головного провітрювання прямо пропорційні їх депресії,

Виходячи з вищесказаного робимо висновок, що застосування пропонуємого способу при незначних витратах на його реалізацію дає можливість у 3 - 6 разів зменшити коефіцієнт аеродинамічного опору, аеродинамічний опір виробки і втрати депресії у виробці, в якій він буде застосований, і дозволить значно зменшити електроспоживання вентиляторними установками головного провітрювання шахти (розрахунок робиться по [6])

Література

1 Яковенко Г П Посібник по проектуванню вентиляції вугільних шахт, Київ, "Основа", 1994р, стор 175

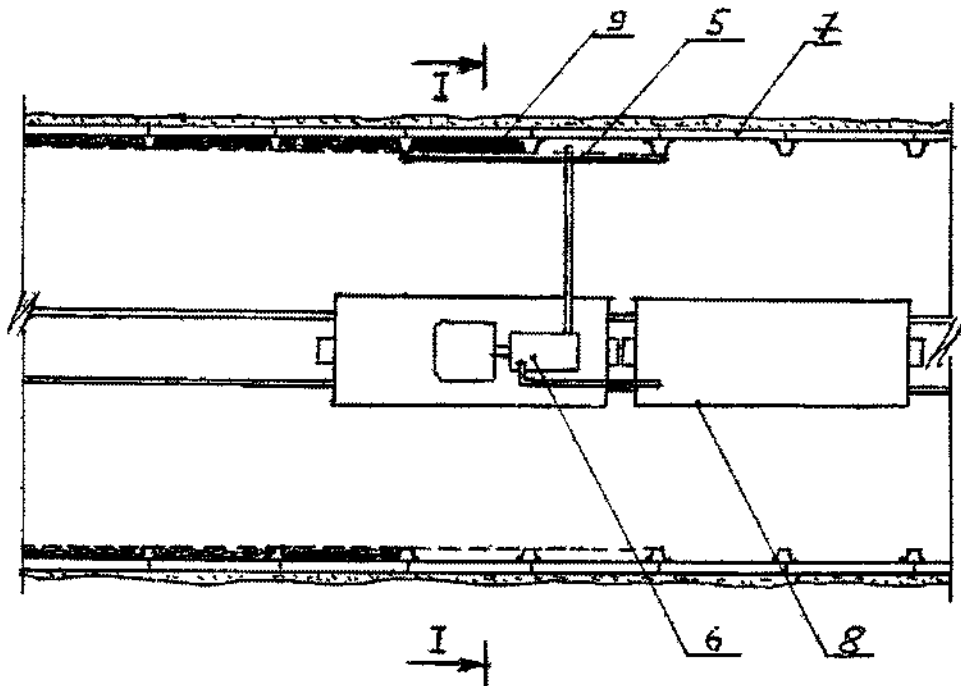
2 Ушаков К З Руднична вентиляція Довідник, Москва, "Надра", 1988р, стор 72

3 Харев А А Руднична вентиляція та боротьба з підземними пожарами Підручник для технікумів, Москва, "Надра", 1985р, стор 76

4 Бодягін М Н Руднична вентиляція, Москва, "Надра", 1987р, стор 76

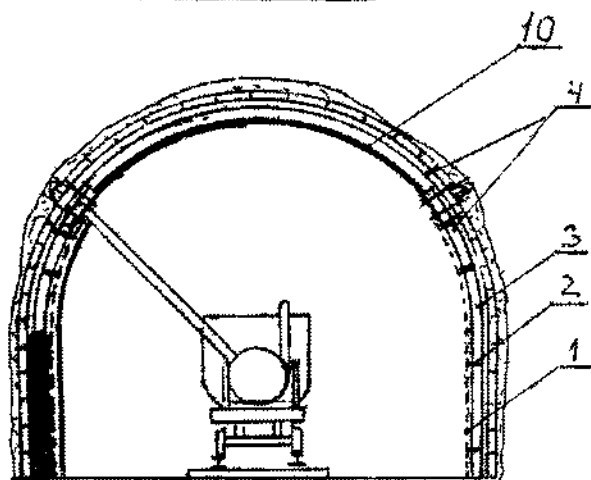
5 Нормування паливно-енергетичних ресурсів і регулювання режимів електроспоживання Збірник інструкцій, Москва, "Надра", стор 18, формула 2.27

6 Керуючий технічний матеріал по підвищенню ефективності діючих вентиляторних установок вугільних шахт, Донецьк, ІГТМ ім М М Федорова, 1985р, стор 205, формула 4.3

Фіг.1

По I-I

Фіг.2

ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент)
вул. Сим'ї Хохлових, 15, м. Київ, 04119, Україна
(044) 456 – 20 – 90

ТОВ «Міжнародний науковий комітет»
вул. Артема, 77, м. Київ, 04050, Україна
(044) 216 – 32 – 71